



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00
F: 01 369 59 01
E: gp.mk@gov.si
www.mk.gov.si

Nsk.mk@gov.si
KZS, spela.draksler@ljubljanafestival.si
ZOS, info@zdruzenjeobcin.si
SOS, info@skupnostobcin.si
ZMOS, bojan.kontic@velenje.si
SVIZ, info@sviz.si
GLOSA, glosa@sindikat-zsss.si

Številka: 0070-20/2015/120
Datum: 11. 7. 2016

Zadeva: dopolnitev predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo

Spoštovani,

sporočamo vam, da bomo predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo, ki je bil posredovan v javno obravnavo in vam tudi že posredovan v mnenje junija 2015, dopolnili z vsebinami, ki se nanašajo na nacionalni program za kulturo, zagotavljanje prostorskih pogojev za izvajanje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov ter spodbude za samozaposlovanje. Predlog dopolnitev vam pošiljamo v prilogi.

Na podlagi pripravljenega predloga bi si želeli tvornega sodelovanja strokovne in druge zainteresirane javnosti. Zato vaše morebitne odzive pričakujemo do 28. julija 2016, na elektronski naslov gp.mk@gov.si.

Hvala za sodelovanje,

Anton Peršak
minister



Priloga:

- Dopolnitve predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo

Poslati:

- naslovníkom



Priloga: dopolnitve predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo

1. člen

V Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13) se 10. člen spremeni tako, da se glasi:

»10. člen

(nacionalni program za kulturo)

Nacionalni program za kulturo oziroma strategija kulturne politike je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz zgodovinsko doseženega položaja kulture in s katerim se ugotovi vlogo kulture v razvoju Slovenije in slovenskega naroda ter javni interes zanjo, opredeli področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, in predvidi usmeritve na področju investicij v javno kulturno infrastrukturo. Sprejeme se za obdobje 12. let.

Na podlagi nacionalnega programa za kulturo oziroma strategije kulturne politike minister za čas svojega mandata pripravi in predlaga vladi v sprejem akcijski načrt, s katerim določi ukrepe (obseg in vrsto kulturnih dejavnosti), cilje, obseg sredstev in čas za njihovo uresničenje ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje.

Če funkcija ministra preneha v času veljavnega akcijskega načrta in je imenovan nov minister, lahko predlaga vladi v sprejem nov akcijski načrt. Do sprejema novega akcijskega načrta velja obstoječi.«.

2. člen

V 13. členu se spremeni prvi stavek tako, da se glasi:

»Vlada vsako drugo leto predloži državnemu zboru poročilo o izvajanju nacionalnega programa oziroma strategije kulturne politike za pretekli dve leti, z oceno rezultatov.«.

7. člen

Za 78. členom se doda nov 78.a člen, ki se glasi:

»78. a člen

(zasebna kulturna infrastruktura)

Kadar obstaja javni interes, da se zaradi kulturnega potenciala in infrastrukturne primernosti nepremičnine v njej izvajajo javni kulturni programi ali kulturni projekti v javnem interesu, za katere ne obstaja druga razpoložljiva primerljiva javna kulturna infrastruktura, lahko država ali lokalna skupnost najame nepremičnino, s čimer zagotovi kakovost in raznovrstnost kulturne produkcije ter dostopnost kulturnih dobrin.

Javni interes države iz prejšnjega odstavka ugotovi vlada na predlog ministra. Javni interes na ravni lokalnih skupnosti ugotovi pristojen organ lokalne skupnosti.

Najemna pogodba se lahko sklene za obdobje, ki ne sme biti daljše od desetih let. Po preteku obdobja se lahko na podlagi ponovno ugotovljenega javnega interesa pogodba podaljša. Najemno pogodbo v imenu države sklene minister.

Za oddajo nepremičnine iz prvega odstavka tega člena v upravljanje oziroma najem javnemu zavodu ali drugim kulturnim izvajalcem se uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo oddajo v upravljanje oziroma najem javne kulturne infrastrukture javnemu zavodu ter oddajanje v najem javne kulturne infrastrukture drugim kulturnim izvajalcem.«.

9. člen

Drugi odstavek 82.a člena se spremeni, tako da se glasi:

»Ministrstvo za kulturo vsako leto objavi javni poziv ali javni razpis za dodelitev kulturnih žepnin oziroma delovnih štipendij, namenjenih podpori izvedbe projektov oziroma

aktivnosti samozaposlenih v kulturi. Samozaposleni v kulturi lahko prejme kulturno žepnino oziroma delovno štipendijo v skladu s tem členom pod pogoji, ki se določijo v besedilu javnega poziva oziroma javnega razpisa. Za izvedbo javnega poziva oziroma javnega razpisa in sklenitve pogodbe o financiranju se smiselno uporabljajo določbe IV. In V. poglavja tega zakona.«.

Obrazložitev k 1 in 2. členu (spremembe 10. in 13. člena sedaj veljavnega ZUJIK):

Nacionalni program za kulturo, v skladu s sedaj veljavnimi določbami ZUJIK, predstavlja strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike izhajajoč iz zgodovinsko doseženega položaja kulture s katerim se za prihodnje štiriletno obdobje ugotovi vloga kulture v razvoju Slovenije in slovenskega naroda ter javni interes zanjo. Glede na vsebino, ki jo določa ZUJIK, nacionalni program za kulturo določa področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in prioritete kulturne politike in določi čas za njihovo uresničitev ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. Določa tudi usmeritve na področju investicij ter pravne, finančne in organizacijske usmeritve, ki so potrebne za njegovo uresničitev na državni in lokalnih ravneh.

Glede na naravo strateških dokumentov, ki naj bi opredeljevali dolgoročnejšo vizijo razvoja na nekem področju, se je sedanja struktura nacionalnega programa za kulturo, opredeljena v ZUJIK izkazala za neustrezno, tako vsebinsko kot tudi z vidika njegove časovne veljavnosti. Nacionalni program za kulturo prepodrobno in v prevelikem obsegu določa cilje, ukrepe in kazalnike. Strateški cilji dejansko niso uresničljivi v tako kratkem obdobju štirih let, kar velja tudi za skoraj vse nekoliko večje investicije, saj investicijski cikel (od idejne zamisli do prevzema zaključenega objekta oziroma začetka načrtovane dejavnosti v njem) pri nas praviloma traja veliko dalj časa od štirih let. Praviloma več časa zahtevajo drugi strateški premiki na posameznih področjih (npr. od zamisli sistemskih sprememb na določenem področju prek izdelave strategije in nato prenove zakonodaje v skladu s sprejeto strategijo in začetka delovanja morebitnih novih institucij), ki se velikokrat tudi ne zgodijo, zaradi objektivnih okoliščin (prenehanje veljavnosti NPK, menjava ministrov, vlade...).

Predlaga se, da državni zbor sprejme nacionalni program za kulturo oziroma strategijo kulturne politike kot strateški razvojni akt z veljavnostjo 12 let. Z nacionalni programom za kulturo oziroma strategijo kulturne politike se ugotovi vloga kulture v razvoju Slovenije in slovenskega naroda ter javni interes zanjo, opredeli področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, in predvidi usmeritve na področju investicij v javno kulturno infrastrukturo. Znotraj obdobja, predvidenega za uresničevanje te strategije, bi minister za čas svojega mandata sprejel akcijski načrt, s katerim se določijo ukrepi (obseg in vrsto kulturnih dejavnosti), cilji, obseg sredstev in čas za njihovo uresničitev ter kazalci, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. Člen ureja veljavnost akcijskega načrta v primeru predčasnega prenehanja funkcije ministra.

Določi se obdobje poročanja o izvajanju nacionalnega programa za kulturo, in sicer za pretekli dve leti.

Obrazložitev k 7. členu (dopolnitev veljavnega ZUJIK z novim 78.a členom):

Javni interes za kulturo temelji na zagotavljanju javnih kulturnih dobrin, s katerim se uresničuje kulturni razvoj Slovenije. Skrb države je, da se v javnem interesu zagotavlja kakovostna in raznovrstna kulturna produkcija za katero morajo biti izpolnjeni pogoji, ki omogočajo kulturno ustvarjalnost in dostopnost kulturnih dobrin. Za izvajanje javnega interesa na področju kulture so bistvenega pomena tudi prostorski pogoji za izvajanje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki so v javnem interesu, bodisi, da gre za ustreznost prostora v povezavi s kulturno dejavnostjo, kot npr. povezavo objektov kulturne dediščine s kulturno-umetniško produkcijo oz. druga ustrežna infrastruktura n i

primerna za izvajanje kulturne produkcije, ki niso vedno v lasti države oziroma lokalne skupnosti.

Uredba o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 34/11, 42/12, 24/13 in 10/14, v nadaljevanju Uredba) v 50. členu določa, da upravljavec lahko najame stvarno premoženje v takem obsegu ter taki kvaliteti, ki zagotavlja najboljše pogoje za izvajanje njegovih nalog. Na podlagi citiranega člena Ministrstvo za kulturo lahko najema le nepremičnine za svoje potrebe po poslovnih prostorih, ne pa tudi prostorov za izvajanje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki jih izvajajo javni zavodi ali drugi kulturi izvajalci (društva, zavodi, ustanove, samozaposleni...), ki izvajajo programe in projekte v javnem interesu na področju kulture. Ker sklepanja tovrstnih najemnih pogodb tudi po posebnem področnem zakonu (ZUJIK) še niso predvidena bi to specifiko bilo potrebno urediti v ZUJIK-u na način, da lahko ministrstvo najame nepremičnino na podlagi izraženega javnega interesa za izvajanje kulturnega programa ali projekta, ki je v javnem interesu.

Predlaga se možnost, da lahko država ali lokalna skupnost za namen izvajanja javnih kulturnih programov ali projektov v javnem interesu najame nepremičnino v zasebni lasti. Kadar obstaja javni interes, da se zaradi kulturnega potenciala in infrastrukturne primernosti nepremičnine v njej izvajajo javni kulturni programi ali kulturni projekti v javnem interesu, za katere ne obstaja druga razpoložljiva primerljiva javna kulturna infrastruktura, lahko država ali lokalna skupnost najame nepremičnino, s čimer zagotovi kakovost in raznovrstnost kulturne produkcije ter dostopnost kulturnih dobrin.

Na podlagi ugotovljenega javnega interesa, se z lastnikom nepremičnine sklene najemna pogodba za obdobje, ki ne sme biti daljše od desetih let in se lahko na podlagi ponovno ugotovljenega javnega interesa podaljša. Najemno pogodbo v imenu države sklene minister.

Za oddajo nepremičnine iz prvega odstavka tega člena v upravljanje oziroma najem javnemu zavodu ali drugim kulturnim izvajalcem se uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo oddajo v upravljanje oziroma najem javne kulturne infrastrukture javnemu zavodu ter oddajanje v najem javne kulturne infrastrukture drugim kulturnim izvajalcem.

Obrazložitev k 9. členu (sprememba drugega odstavka 82.a člena ZUJIK):

Glede na veljavno določbo drugega odstavka 82.a člena ZUJIK je postopek javnega poziva v primeru kulturnih žepnin za samozaposlene edina možna vrsta postopka, ki je sicer ustrezen glede na namen in cilje tovrstne spodbude samozaposlovanju. V praksi zadnjih treh let izvajanja pa se je izkazalo, da postopek ni povsem primeren v primeru omejenih sredstev (saj so bila zagotovljena sredstva izjemno hitro porabljena, hitrost oddaje prijave na javni poziv bistvenega pomena). Glede na navedeno se uvede možnost dodeljevanja sredstev ali po postopku javnega poziva ali javnega razpisa, ki ju ZUJIK že ureja, kot možna postopka. Poleg tega se spodbujanje samozaposlovanja razširja tudi z delovnimi štipendijami Gre za razširitev možnosti dodeljevanja sredstev za namen spodbujanja samozaposlovanja oziroma za možnost izbire vrste postopka, ki bo primernejši glede na razpoložljiva sredstva.

